

קונטרס
שיחות
קודש

צפא די שבטא
פרשיות פסח - שמיני

תודיע-מנודע תשפ"ג
♦ גליון קלא ♦

החזרות נרמה

לעילוי נשמת
הרה"ח רבי בנימין ב"ר
אברהם שמואל ז"ל

נלב"ע
ערב ראש השנה תש"פ

©

מודעה ובקשה
כל זכויות שמורות
למכון נתיבות החסידות

...

להארות והערות אפשר לפנות:

בטל: 0527673016

או במייל:

5701555@okmail.co.il

...

עימוד ועיצוב ע"י

הברקה: 052-7134988

השיעורים נכתבו בלשונו הבהיר בטוטו"ד
של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
על ידי חרב"ן הרה"צ רבי יצחק טווערסקי שליט"א
יו"ר מכון נתיבות החסידות

♦ ♦ ♦

יצא לאור ע"י מכון נתיבות החסידות להוצאות ד"ת
מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א מספינקא
רחוב דונולו 7 - 11 בני ברק

תוכן
ענינים

ג

נפרא דשברא

יום א', ג' דחול המועד פסח

יג

נפרא דשברא

טיש ליל שביעי של פסח

יז

נפרא דשברא

שביעי של פסח

ט

נפרא דשברא

פרשת שמיני

יום א', ג' דחול המועד פסח

והנה יש שתי סוגי עובדים, אחד בא נטו בשביל המשכורות ואז הוא עובד כל יום משמונה עד ארבע אחרי צהרים, ויש אחד שאומר אם אני כבר עובד שם בא נתחבר למקום, כלומר הוא מוכן להוסיף משהו חוץ מלקבל משכורות וללכת הלאה. איפה ההבדל בין שני העובדים הללו, אם קיבלתי טלפון בעשר בלילה מה עושים אז, זה שעובד רק בשביל המשכורות אז לא עונה בשעות כאלו ואיך אומרים נעמוד בקשה, אבל זה שעובד לא רק בשביל המשכורות יענה גם באמצע הלילה.

לכאורה למה אחד כזה ואחד כזה, וגם למה אחד כל הזמן מתרחק מעבודה שלו, ואיך אפשר לשפר ולשנות את המצב, אלא תלוי האם אתה חי חיצוני או שאתה חי פנימי, האם אתה מתחבר למקום שאתה עובד בו או שאתה לא מתחבר לשם כלל ורק עושה מה שצריך והולך הלאה, כל זה תלוי האם אותו אדם לי כל דבר בעולם חיצוני או פנימי. יש אנשים שרק כשהילדים מתבגרים פתאום מתחיל להגיע לשיעורי תורה ומתחיל להתפלל, וכשגומר לחתן את כולם כבר לא רואים אותו יותר, השאלה אדם שמחובר לתורה יעשה אותו תמיד, אבל אדם שלא מחובר לזה וחי רק אינטרסים אז כשצריכים הוא שם וכשכבר לא צריכים הוא לא שם יותר.

אבל אדם בעצם הוא מלא אינטרסים ובלי זה הוא לא יזיז לשום מקום, ואיך אפשר לצאת מזה ולעבור לחיות פנימי, אלא מסביר ר' אשר ולכן הקב"ה שולח לנו כאבים שזה עובר לנו לצאת מהחיצוניות ולהתחיל לחיות פנימיות, הכאב עוזר לנו להפסיק לקחת כל הזמן ולהתחבר לעצמו ולמקום, כלומר אפשר להישאר בכאב ולבכות או

שאפשר לצאת ולהתחבר להקב"ה. לפעמים יש בעיות בשלום בית ומה קורה אז זה כאב עצום שאי אפשר לתאר כלל, יש אנשים שנהנים מהמצב מעכשיו כולם לצידם כל המשפחה כל השכנים כל העסקנים, יש כאלו שמראים בדיוק מי הם ומחזירים כמו שצריך, אבל האמת שאתה לא תזיז בלי כאב, כאב גורם להזיז אותך למשהו אחר, ואפשר או לרדת ולהחזיר, או להתחבר להקב"ה.

אומר האוהב ישראל איך העשבים גדלים בשדות, אלא יש כוכב מלמעלה שמכה עליו ואומר לו גדל. מושכל ראשון זה כאב מכה, אבל מושכל שני דווקא ככה העשב גדל, כי בלי הכאב אדם לוקח כל דבר לעצמו ואז לא מסכים להתקדם לשום מקום, ורק אחרי המכה והכאב אז אדם מסכים להתחיל להתקדם ולגדול. הכאב דבר ראשון מראה לנו שאנחנו לא יכולים ובלי הקב"ה שעוזר לנו אין שום דבר בעולם, ודבר שני אחרי זה אדם מסכים להתחיל להתקדם הלאה, אפשר להסתכל שהמלאך מכה אותך אבל אפשר לחשוב גם שהמכה הוא שתכיר שבלי הקב"ה אתה באמת לא יכול כלום, ובלי מצב של שלא לשמה אין מציאות בעולם להגיע ללשמה.

ר' אשר היה אומר מה זה איתערותא דלתתא, כלום. כלומר אדם צריך לדעת שהוא מצד עצמו לא עושה כלום, ואז יש לו איתערותא דלעילא שכולם יעזרו לו לחזור להקב"ה. אבל אדם שחושב שהוא יכול אז לא יגיע לאף מקום, כי הוא לא לוקח את הכאבים לעזרה להתקדם הלאה. כל פעם יש לנו מלא תוכניות בכל דבר ועניין, הקב"ה תמיד יעשה שחלק ילך בדיוק לפי מה שאתה רוצה, ואז בעצם אדם מסתובב שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה, ותמיד הקב"ה ישאיר לך נקודה אחד ששם זה לא מסתדר לך ולא הולך כלל, וזה לא כדי לתקוע אותך אלא כדי שתיידע ותכיר מזה שכל דבר הוא מאת הקב"ה גם שאר הדברים שכן מסתדרים לך.

הקב"ה מזווג זיווגים, וכל אחד ארבעים יום לפני שנולד יש לו כבר זיווג מסודר. אבל בשעת מעשה מה אדם עושה, עונה לשדכן זה לא מתאים לי, ברגע שמציעים לך שידוכים שאתה באמת לא רוצה אז פשוט תפנה להקב"ה ותסכים שיעזור לך ואז פתאום יבוא השידוך הנכון, אבל במקום זה הולך אדם ומסתובב כוחי ועוצם ידי ואומר לעצמו זה לא מתאים. אדם צריך לדעת דבר ראשון שהקב"ה עוזר לך בכל דבר, ודבר שני להסכים שיעזור לך.

הקב"ה לא היה לו שום בעיה להוציא את בני ישראל ממצרים ומיד למחרת להיכנס לארץ ישראל, אלא הבעיה הייתה שהם לא הסכימו שהקב"ה צריך לעזור ועוזר, הבעיה שבני ישראל ישבו במצרים מאתיים ועשר שנה היה כדי שיתחילו להבין שהקב"ה עוזר

וצריכים גם להסכים לזה שעוזה. אדם צריך לדעת שגם מיעט נקודת אמונתו בו יתברך הוא ג"כ מאתו יתברך שמו. ברגע שיצאנו ממצרים קיבלנו את המודעות שהקב"ה עוזר לנו, עכשיו עבודה שלנו הוא לעבוד עם זה הלאה ולדעת שהוא עוזר לנו על ידי הכאבים שיש לנו להגיע אליו יתברך. אדם בעת תקופת השידוכים נהיה שונא ישראל, אדם צריך לדעת לקחת אחריות על עצמו ולדעת שהוא לא עושה כלום והעיקר אל תהיה לי שונא ישראל בגלל זה.

עבודת האדם הוא בכל כאב שפוגש למנף את הכאב ולא לקחת חלק ולהיות שם. יש דבר שנקרא ישוב הדעת, יש שלומדים דעת מלשון ידע ידועות, ויש שלומדים ישוב הדעת זה אומר שהוא רגוע ולא תוסס ואי רגיעות. אבל הפירוש הנכון הוא חיבור, כמו שכתוב בתורה וידע האדם את חווה שזה לשון חיבור. אדם שמחובר להקב"ה נקרא שיש לו ישוב הדעת. הקב"ה מחובר אלינו הבעיה הוא שאנחנו לא מחוברים אליו. אדם מחובר אליו בתת מודע ולא במודע, עבודה שלנו הוא לבטל את המודע ולהתחבר אליו יתברך שמו. וכדי לא לחזור למצב לחשוב שאני יכול לבד, חייבים להראות לך את החסר אונים שלך, הקב"ה שם אותנו בעולם הזה וכאן אנחנו יכולים לחשוב שכוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה ועבודה שלנו הוא לחזור למה שהיינו לפני זה שהכל מאתו ית' שמו.

למה כואב לי כ"כ הכאב שיש לי, אלא ר' אשר הסביר את זה משום גאוה. כלומר מרוב גאוה אדם לא מוכן לוותר על עצמו ולכן כואב לו כל כך. הרה"ק רבי מיכל מזלוטשוב זי"ע אמר משל על זה, שהיה בעל עגלה שעלה על ההר, וכשמגיעים למעלה הבעל הבית התעורר, והתחיל ויכוח האם הם למעלה או עדיין למטה, הבעל עגלה אמר שאנחנו כרגע למעלה ואתה נרדמת ולכן אתה חושב אחרת, ובסוף רק כשהתחילו לרדת מן ההר אז ראו הצדק עם מי. כלומר רק כשמתחילים לרדת אז מתחילים לקלוט מה קורה כאן.

הבעש"ט הק' לפני שהלך מהעולם, אמר אל תביאנו רגל גאוה. כלומר למה המת מטמא. אלא איך הקב"ה לוקח אדם מהעולם, הוא מחליש אותו עוד ועוד, עד שבסוף מתייאש מלחיות עוד ואז הולך מהעולם, אבל כל זמן שאדם עוד נלחם להיות כאן הקב"ה לא יכול לקחת אותו מהעולם. והיות שברגע האמת אדם מתייאש ולכן מת מטמא כי המיתה מגיע מייאוש ולא משמחה. כל זמן שאדם לא מסכים לשחרר הוא לא יכול ללכת העולם, אבל הקב"ה מכריח אותך לשחרר על ידי שמחליש אותך. ולכן היות שאדם מתייאש ורק אז הולך מהעולם ולכן המת מטמא עד מאה אוהלים. אבל

צדיקים שקולטים את הרעיון מהרגע הראשון ואומרים להקב"ה קח אותי מהעולם ולכן אינם מטמאים כלל. קל בדעתו לשוב ולהרשיע, כלומר הוא נותן הרגשה לצדיקים שכאן הם עלולים ליפול, ולכן אז הצדיק מסכים לעלות למעלה ולהיות אחד עם הקב"ה מאשר ליפול בניסיונות.

אותו דבר עם כאב, השאלה האם אתה לוקח את זה למקום של ייאוש או למקום של חיבור, קברי צדיקים אינם מטמאים כי הם לקחו את זה למקום של חיבור, אבל שאר אנשים היות שמתו מייאוש ולכן מטמאים. מסופר שכ"ק אדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל הגיע לבקר את כ"ק אא"ז מביאלה זצ"ל. ושאל אותו איך הרבי סובל את היסורים. ענה לו אא"ז זצ"ל מה שהיה היה, ומה שיהיה עוד לא היה, אלא מה הבעיה הרגע, כדאי להתחבר להקב"ה מאשר להתנתק ממנו אפילו לרגע אחד. כלומר בלי חסר אונים אדם לא מסכים כלל להתחבר להקב"ה. ייאוש הכוונה גאווה כלומר אדם לא מסכים להתחבר, עד כבר יודע מי זה ומי עשה את זה, מסכים להאשים את המלמדים העיקר לא אותי.

כל זמן שאני עוד עובד על אנשים ומשגע אותם, הסיבה לכך הוא כי אני לא מוכן לשחרר כלום, האמת השאלה הוא לא האם אני צודק או לא, כי ברור שאני צודק אבל תהיה חכם ואל תאבד את הקב"ה בשביל שטויות כאלו. תמיד אנחנו מחפשים את מי להאשים והעיקר לא להתחבר להקב"ה, אדם לא צריך לייבא זאת מיד זה צף עד למעלה, בכל סיפור שקורה צריכים רק לאתר בדיוק מי זה אבל כבא ימצאו אותו תיכף ומיד, לאשם את כולם זה כן והעיקר לא לקחת אחריות על מה שקרה, וברגע שאדם חי עם החסר אונים שלו זה נקרא לקחת אחריות ולדעת שזה לא שייך לאף אחד אלא אלי, אדם לא יכול להתחבר לעצמו לפני שהוא מסלק את עצמו משם ורק אז הוא יכול להתחבר.

הפרי הארץ קורא לזה שצריכים להסיר את החלודה, כי זה כמו מגנט הקב"ה עם בני ישראל מחוברים תמיד, אלא יש על המגנט חלודה שזה עושה מסך המבדיל, כי ח"ו אם אין חיבור אנחנו כבר לא כאן אלא יש חיבור רק יש חלודה על המגנט וצריכים לנקות את העסק, כלומר השאלה עד כמה אדם מוכן לשחרר מעצמו ולהתחבר עם הקב"ה, הכוכב מאיר על העשב ונותן לו מכה, אם העשב שומע שזה מכה אז לא יהיה כאן כלום, אבל ברגע שהעשב שומע שזה הזדמנות בשבילו מיד הוא מתרומם יותר למעלה.

המבחן האם אדם מתייאש או מתחבר תלוי האם הוא משפיע על אחרים או לא, אדם שמתחבר עם הקב"ה אז לכל מקום שהוא מגיע מיד הוא מתחבר לשם ומשפיע

הלאה, אבל אדם שרק לוקח ולא מוכן לתת מעצמו כלום לשני וכמובן להקב"ה בוודאי שלא אז לא משפיע על השני כלום והוא לא מבין למה אף אחד לא רוצה להתחבר אתו. אדם שרק שומע מכאן כמה מילים ויוצא מכאן ומפיץ זאת הלאה מוציא עלונים ומפיץ את הדרך אם הוא לא מתחבר לעצמו זה כלום.

וזל"ק של האוהב ישראל: כמו שהכוכבים מעלים את העשבים במה שמגלים להם בהירתם ואורם ועל ידי זה הם חושקים ומתאווים להידבק בשרשם ומתגדלים ועולים למעלה, כמו כן יש להם כוח לגדל אחרים בהגלות להם בהירות אורם הזך ועל ידי זה יהיו נכספים להתגדל ולעלות למקורן ולשרשן. אם הם מוכנים לשחרר מעצמם מיד מתרוממים, וברגע שרק לוקחים ולא מוכנים לתת מעצמם כלום אז לא יהיו כלום, דהנה אמרו חז"ל אין לך כל עשב מלמטה שאין לו שר מלמעלה המכה אותו ואומר לו גדל. ובזוהר הקדוש מתבאר הענין ביותר, דלכל עשב ומין ירק יש כוח ושורש מלמעלה, וכוח הצומח בא להם על ידי זה שהכוכבים בלילה כל כוכב ממונה על עשב אחד, ואז כשאותו כוכב מגלה בהירתו ואורו לנגד העשב שלו המונח בארץ, תיכף ומיד מתלהב העשב הלז וחושק ומתאווה לדבק בשורשו ועולה למעלה, וזהו כוח המושך אותו מן הארץ ונתגדל.

יש אנשים מיד כשאני מתחיל לדבר מהדרך מיד לא נוח להם, אבל זה הדרך שרק על ידי הכאבים מגיעים לשום מקום. יש אנשים שבונים בית מפואר רק כדי שכל מי שעובר לידו יעצור ויתפעל מרוב פאר והדר שלו, אבל ברגע שאתה נכנס ומבקש כוס קפה הוא יגיד לך שאין לו חלב בבית. וזהו כי הוא בא לכאן כדי לקחת ממך ולא מסכים לתת לך כלום, כי ברגע שהוא נותן לך מיד אתה מלכלך לו את המטבח ואת הכוסות ומשאיר לכלוך ואת זה הוא לא מסכים, לעבור את הכאבים הללו הוא לא מוכן כלל.

ובעצם גם אנחנו מעדיפים להאשים את כולם חוץ מעצמנו, וכל זמן שאני לא חייב אני לא יעשה את זה, וזה מה שהיה ביציאת מצרים הקב"ה הביא אותנו למ"ט שערי טומאה ועד אז היינו צודקים בכל דבר, ופתאום הקב"ה אומר לנו מעכשיו צריכים לשנות את הגישה, וברגע אחד הסכימו לכל מה שהקב"ה יגיד להם, וכל זמן שיש עוד דרך מילוט אדם מיד יברח, המציאות שלנו הוא גאווה ולכן זה מפריע לנו מאוד ובגלל זה אנו לא יכולים לצאת ממצרים לבד וחייבים עזר אלוקי ממעל, תפילה נקרא שאדם רואה את השפל שלו ונכנע להקב"ה ומסכים שהוא מצד עצמו לא יכול כלום וחייב את הקב"ה על כל צעד ושעל, התפילה לא מתחיל בלי שפלות ובלי הכנעה, דבר ראשון

אדם צריך להכיר את החסר אונים שלו, ודבר שני להיכנע להקב"ה ולהבין שזה המהלך, ואז מתחיל תפילה שאדם כבר מוכן שיעזרו לו.

אדם יכול בשעת כאב או להישאר שם או להחליט מיד להתחבר להקב"ה. הכאב לא מגיע כדי להכאיב לך אלא כדי להביא אותך לראות את החסר אונים שלך, אדם שעושה זאת ומאמין שזה המהלך זה נקרא אחד עם ישוב הדעת, כי ברגע שאדם מתחבר להקב"ה זה דעת מלשון חיבור. הכאב מגיע למינוף, זה כואב רק כשאדם מתעקש לא לשחרר וברגע שאדם מוכן לשחרר אז כבר לא כואב שום דבר, הקושי הוא לעבור את החרב המתהפכת כלומר לעזוב את הדרך הישן שאני שולט ולעבור להדרך החדש שהקב"ה שולט, וברגע שאדם משחרר ומחליט שהוא באמת לא יכול מיד הוא שואל את עצמו אבל הרי יש דברים שאני כן יכול, ומזה אדם מגיע לראות שכל דבר הוא מהקב"ה.

דעת הוא לא לדעת ולהיות גאון הדור, וגם לא להיות רגוע, אבל זאת תוצאה ברגע שאדם מחובר להקב"ה אז ממילא הוא רגוע ויודע, וברגע שאדם לא מחובר ממילא הוא לא רגוע ולא יודע, וברגע שאדם מחובר מאמין וחי עם הקב"ה ממילא הוא רגוע כי טוב ד' לכל. מישוהו אמר לי אתמול שאם הבעל הבית שלו בעבודה מתעלל בו מיד הוא עוזב את מקום עבודה ומחפש מקום חדש. אבל תלוי אם אתה חי שזה הבעל הבית מציק לך אז באמת תעזוב ותחפש לך מקום אחר, עבודת האדם הוא לדעת שזה הקב"ה וזה עבודה שלך לשמוע שכל דבר הוא מאת הקב"ה.

איש בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת, אדם צריך לדעת שהוא איש בער ולא ידע ואז מה גדלו מעשיך ד'. כתוב מה רבו מעשיך ד' וכתוב מה גדלו מעשיך ד', מה רבו מעשיך ד' משגע את האדם, למה אני לא והוא כן, אבל ברגע שאדם רואה מה גדלו מעשיך ד' אז אדם יכול ומצליח, בער נקרא אדם שלא מוכן לשמוע ולא מסכים שזאת המטרה שלו בעולם. וכתוב מה רבו מעשיך ד' כדי שאדם יגיע למה גדלו מעשיך ד'. הכאב לא יעזוב אותנו, ואין דרך אחרת להגיע לשום מקום בלי הכאב. יש אנשים שמחפשים שקט נפשי, אבל שוב זה אומר שאתה עושה ולא הקב"ה, יש לנו או אורות בלי כלים או כלים בלי אורות, אדם צריך לדעת שהקב"ה נותן לנו גם אורות וגם הכלים לקבל את האורות, אדם תמיד יש לו רק דבר אחד וברגע שאדם לא מוכן לשחרר הוא לא יקבל את השני, כלומר העקשנות זאת מפריע לנו להתקדם הלאה.

אדם יש לו הרבה דברים שהוא לא יודע, אבל אדם לא מוכן להכיר ולהסכים שהוא לא יודע, אדם מתעקש שכאילו שהוא כן יודע כל דבר ומבין כל דבר. וברגע שאדם

יסכים שהוא לא יודע ורק הקב"ה יודע אז יהיה רגוע. הקב"ה ייתן לך אבל אתה חייב להודות שאתה לא יודע כלום.

איתא בחברותא (178) אליבא דאמת אין כל ממש בסבל שהאדם סובל, ואם יש בו ממש זה אדם בעצמו שעשה זאת, אבל בעצם אין ממש בסבל שהאדם סובל, כי כאשר כל העולם מתנהג במידת החסד, עולם חסד יבנה, איך בכלל יכול להיות מצב של סבל. האדם צריך לדעת שגם מה שמרגיש בתחושה של סבל ואין מציאות להכחיש כי הוא באמת סובל, הוא גם במידת החסד, וזה כדי לנטרל ולדעת שאתה לא יכול לבד בלי הקב"ה, אבל אם אתה לא הייתי מרגיש את הסבל לא הייתי מנטרל, כמו שאמר דוד המלך ע"ה טוב לי כי עוניתי מה יש בעיניו, למען אלמד חוקיך. חוקיך נקרא תבטל את הבנה השגה התחושה להקב"ה. כל מה שהאדם מרגיש הרגשה של סבל אינו אלא בשביל שבאמצעותו נכיר את שפלותנו שאין לנו כלום, אבל בלי הסבל אנחנו לא נכיר כלום, והכל מציאות ד' המנהג עולמו במידת החסד והרחמים.

הסיבה שהאדם רואה בסבל את מה שנקרא כאב, ואינו רואה בסבל את התגלות החסדים שבו. כי בעצם הקב"ה לא מביא לך כאב כדי שיקאב לך אלא כדי שתשמע שם את הרחמים, א"כ למה באמת אנחנו לא שומעים שם שום רחמים. אלא כי אדם מתעקש כי הוא רוצה שלא יכאב לו, הוא בגלל שהאדם מתעקש לראות בסבל את הצד הכאוב שבו. ההתעקשות הזאת הוא סוג של פינוק לאהוב להשתעשע בסבל ובמצוקה. היות שאין לו ברירה אחרת ולכן אוהב ומעדיף להיות הסבל. כלומר לספר לאחרים כמה שהוא סובל וכמה כאבים שיש לו. ואז הוא בונה בנין שלם של סבל ומצוקה. וככל שמרבה לחשוב על הסבל שלו כך הוא מעמיק יותר ויותר את תחושת האומללות בכוח הסבל שסובל. עד שהאדם מפתח חשיבה ותחושה שהוא האומלל ביותר בחיים. ועוד מצליח להוכיח בפני כל ידידיו ומכיריו עד כמה שהוא סובל ועד כמה שהוא מוקף בכאבים ויסורים.

בעצם כל מציאות הבריאה הוא עקשנות. מדוע מציאות הבריאה היא עקשנות? כי דרך העקשנות האדם מסוגל להתחבר אל הבריאה. נתאר לעצמינו הלא כל מציאות הבריאה אינו כלום, מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו, אדם יסודו מעפר וסופו לעפר ולכן כל מציאותו אינו כלום, הלא כל מציאות הבריאה היא חלק ממעל ממש. הכל רבש"ע ואיך בכל זאת יש בריאה שניתן לראותו וניתן לכאורה להמחיש? אין זה אלא ההתעקשות של האדם שמתמקד בהתבוננותו בעולם. ועל ידי כך העולם שהוא

לאמיתו של דבר מתחדש בכל הרף עין, נראה בעיני האדם כאילו שהוא עומד. וזהו בכוח העקשנות שהקב"ה חנן בתכונות של האדם.

ההתעקשות הזאת יכולה להוביל את האדם אל שני מצבים שונים. אם מתעקש האדם לגלות את האלקות המסותרת בבריאה. יגלה את האלקות דרך ההתעקשות לעשות איזה פעולה. מאידך אם מתעקש לראות את הסבל שלו כחלק בלתי נפרד ממהותו אזי בכל מקום ובכל עת יוכיח עד כמה שהוא סובל וכמה שצריכים לרחם עליו. העיקר הוא העקשנות בכל דבר, צריכים עקשנות לכיוון המועיל, הסבל עוזר לך לעבור מחומרי לרוחני והסבל הוא העקשנות שלך לעבור את המהלך הזאת.

אנשים לא רוצים ללכת לטיפול, כי דבר ראשון מי הוא בכלל ומה הוא כבר יודע, ודבר שני האם אני באמת משוגע, אבל אדם צריך להיכנע ולדעת אין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים ולכן אתה נמצא בבעיה ומישהו חייב להוציא אותך משם. המטפל עבר הרבה ניסיון בחיים ואתה לא ולכן הוא יכול לעזור לך, והדרך נכנס אחרי שהוא מוציא אותך מסערת רגשות ומכל הבעיות שלך אני מחבר אותך להקב"ה, וברגע שאתה עדיין עסוק ברגשות שלך אני לא יכול לעזור לך בכלום, דרך ארץ קדמה לתורה ורק אחרי זה אפשר לדבר איתך על אמונה. אבל אדם שלא הולך לטיפול אני יכול לדבר איתו על הקב"ה אבל זה שום דבר. כי אדם עשה לעצמו נזק והמטפל רק מזער לך את הנזק ואחרי זה אני יכול לחבר אותך להקב"ה.

ההבדל בין שני מצבים אלו הוא בניצול העקשנות. המתעקש לגלות את האלקות מגיע בעקשנות שלו לביטול מוחלט אל הרבש"ע ואז העקשנות כאלו מתמוססת. און העס וערט גארנישט - בלתי לד' לבדו ולא נעשה כלום בלתי לד' לבדו. אבל המתעקש להיות אומלל אינו משחרר את העקשנות הזאת, ואדרבה מעמיק את הרגשת הסבל יותר ויותר עד שכמעט ואינו יכול לצאת ממנה. כלומר מי שחי עם הקב"ה אז הסבל הולך ממנו ומי שלא חי עם הקב"ה הסבל מתרבה עוד ועוד.

אליבא דאמת אין כל ממש בסבל שהאדם מרגיש כמו שאמר דוד המלך טוב לי כי עניתי למען אלמד חוקיך. ואכן המתעקש לגלות את האלקות מנצל את הסבל לשפלות ולהכרת חסרון היכולת של האדם ועיי"כ מכניע את עצמו אל האלקות. אמנם המתעקש לראות את הסבל כסבל מתקשה לגלות את האלקות מתוך הסבל. לכן העצה היעוצה לו הוא שירבה להתבונן בנפלאות הבריאה. תפסיק לחשוב על מה שאין לך ורתחיל לחשוב על מה שיש לך. בכוח ההתבוננות יראה שהסבל כאין וכאפס

לעומת החסדים הגדולים שהשי"ת מתנהג עם הבריאה בכלל ועם בריותיו בפרט. כלומר תעשה השוואה כמה הוא נותן לך וכמה אתה נותן לו תראה שאתה בחובה.

והנה מאחר והאדם נמצא בעקשנות בתחושת הסבל לא יועילו לו בקלות לצאת ממנה ולהתבונן בחסדים הגדולים שהשי"ת מתנהג עם הבריאה. האדם בעקשנותו חושב שהוא באמת הסובל הגדול ביותר בעולם. כאילו אומר לעצמו: אני לא רוצה להשתעשע בסבל, אני באמת רוצה לצאת מהסבל ולהבטל אל הרבש"ע ולהכיר בהשגחה הפרטית החופף עלי. אבל מה נעשה הלא אני סובל באמת. תוך כדי שמתחיל למנות כל מיני מצבים המצדיקים את תחושת הסבל. במצבים אלו יש תפקיד חשוב לחברים הקשורים זה לזה בדיבוק חברים להיות לו לעזר שיוכל בכל זאת לצאת ממצבו ולהתקרב אל הרבש"ע.

אין דרך אחרת רק חברים. צריכים להגיע לחבורות לטישים לקידוש, להגיע לבית הכנסת שלושה פעמים ביום ואז פוגשים חברים ומדברים וככה יוצאים מכל הבעיות שיש לנו. להיות תחת גג אחד זה כולם, אלא צריכים להיות באותו גובה עיניים ולחשוב אותו דבר, עלינו לדעת כי בידיעה בעלמא אי אפשר לצאת מהמצבים בו נקלע האדם, כי באם האדם נמצא בעקשנות בתחושות הסבל, לא יצליח להשתחרר מהמצב ולחשוב על החסדים הגדולים שהשי"ת מתנהג עם הבריאה, כי המצוקה שיש לו מומחש ומורגש יותר מההישג שיכול להשיג בהתבוננות בחסדי השי"ת. אדם שעושה את החשבון נכון לא צריך להגיע לכאב פיזית. בלי שאדם יקבל חשבון חשמן הוא לא יחשוב על לשלם אותו, וברגע שזה מגיע או שמשלמים אותו או שמתחילים לחשוב על דרכים איך להתפטר מתשלום ויש דרכים הרוב כאלו.

מפני שאצלו הוא בבחינת ידיעה. נמצא שהעבודה העצמית שהאדם צריך להתאמן בעבודת השי"ת זוהי עבודה קשה מאוד כי צריך להגיע לידי זה לעומת זה עשה אלוקים את האדם. ואיך ניתן לדרוש מהאדם עבודה כל כך קשה בעבודת השי"ת. כאן יש תפקיד לחבר החבר הנאמן להיות לו לעזר. כלומר אם אתה ממשיך לשאול שאלות הבעיה בי ולא בכך. העזרה מה שהחבר יכול לעזור הוא בזה שיסיר מהחבר את העקשנות להיות סובל. יש לעודד את החבר בהוכחות עד כמה שניתן לנצל את הכאב לכיוון המועיל ולשבצו במהלכי החיים הספוגים ומלאים בהשגחה הפרטית החופפים בחסדי השי"ת על כל פרט ופרט.

כלומר צריכים להסתכל על כל דבר איך אפשר להתחבר שם במקום לסבול. אין בלי סבל ואין בלי חיבור. יש אנשים שנכנסים לבית הכנסת ומיד מתחברים, ויש כאלו

שלא ואז אין להם השפעה לא על עצמם ולא על חברים ועוד מלא טענות כל הזמן. וברגע שאני מתחבר לעצמי אז כולם מתחברים וזה הולך הלוך וחוזר כל הזמן. וברגע שאדם מתחבר לעצמו אז הסבל לא יהיה עוה, ואז אין שום סיבה למה הכאב עדיין יהיה. הבעיה שאדם מתעקש על שלו כל הזמן וקשה לו לעזוב את זה. ר' אשר היה נותן לאנשים להתייבש אבל כדי לומר להם תמשיכו הלאה בשלכם ונראה מה התוצאות.

הרחבת הדעת יכול להיות לקבל דעת או לקבל רגיעות, או להיות מחובר להקב"ה. ברגע שאדם לא מחובר להקב"ה לא יהיה לו רגיעות, לעומת זאת אדם שמחובר להקב"ה יהיה לו רגיעות ודעת. עקשנות זאת אינטרס, וברגע שאדם יוצא מעקשנות שלו זה חיבור. התחלנו עם הבעש"ט הק' שביקש על גאווה. כי כל פעם אנו נמצאים בפרשת דרכים או להיכנס לייאוש גאווה הפקרות, או להיכנע ואז אתה צדיק. כלומר בכל מעבר ממצב למצב ישנם את השלושה האפשריות האלו. אדם עובר את המכס הוא יכול להיות אמיתי ולא לפחד או לעבוד על כולם. וכשעוצרים אותו אומר לעצמו לא ידעתי שאסור לקחת את זה אף אחד לא אמר לי כלום, או שאני חי את האמת ואני יודע שאסור לקחת ופשוט לא לוקח.

הבעש"ט הק' מרוב מעברים שעבר בחיים שלו חי את הסכנה שלו וכמה רחמים הוא צריך על כל דבר, אבל היה חי עם הסכנה לא לקחת לעצמו שום דבר. ולכן בכל מעבר שהיה לו צעק אל תבואנו רגל גאווה, והוא לא התחיל אז אלא כל החיים שלו היה חי ככה, רק דקה לפני שהלך גם שם חשד שהוא עלול לקחת משהו לעצמו. מסופר על הרה"ק **מראפשיץ זי"ע** לפני שהלך מעולם אמר לעצמו, כתוב בגמרא אדם לפני שהולך מעולם אם פניו לעם סימן יפה לו. ואמר גם עכשיו אתה מתחיל איתי, ומיד סיבב פניו לקיר והסתלק מעולם.

אדם שלא עושה כלום בעיה, אבל אדם שעושה רק שהוא מרגיש תקיעות בדברים, אז הקב"ה רוצה שתמשיך לעשות רק תשנה את החשיבה ותגיע משם להקב"ה תמנף כל דבר אליו ית', ואז כל הזדמנויות יבואו אליך, אבל יש דרך להאשים את כל העולם כולו ולהיות צודק. איתערותא דלתתא הכוונה להכיר שגם זה אני יכול ואז אדם יקבל איתערותא דלעילא.

טיש ליל שביעי של פסח

כתוב בתורה: ויושע ד' ביום ההוא את ישראל מיד מצרים וירא את ישראל את מצרים מת על שפת הים. לכאורה קשה מהו הלשון ביום ההוא הול"ל ויושע ד' את ישראל ומה מונח במילים ביום ההוא. ועוד קשה כתוב ואמר ביום ההוא הנה אלוקינו זה מה מונח במילים האלו ומה זה אומר לנו. ועוד קשה בסוף כתוב ויראו העם את ד' ויאמינו בד' ובמשה עבדו. לכאורה למה צריכים גם אמונה בקריעת ים סוף, הלא ראו והיה מצב של ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בנבואה.

ועוד קשה כתוב שהקב"ה אמר להם לחזור למצרים, וכתוב ברש"י להגיד שבחן ששמעו לקול משה, ולא אמרו האיך נתקרב אל רודפינו, אנו צריכים לברוח, אלא אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם. אבל בהמשך כתוב שהתחילו לצעוק המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים. כלומר צעקו ניתנו ראש ונשובה למצרים. לכאורה קשה מה הולך כאן בהתחלה שמעו לקול משה וצעקו אין לנו אלא דברי בן עמרם ופתאום כאן החליטו שכבר לא מתאים ומתחילים לצעוק על משה רבינו, וצריכים אנו להבין מה הולך כאן.

ועוד קשה כתוב מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו. לכאורה בני ישראל היה אז במצב קשה היום מצד אחד והמצריים מצד שני, וברור מה אפשר לעשות אז אם לא לצעוק אל ד', ולכאורה מהו הכוונה מה תצעק אלי האם יש משהו אחר לעשות באותם רגעים קשים.

אלא נראה לומר האר"י הק' אומר אדם נולד עם גדלות שני, כלומר יש קטנות ראשון וקטנות שני גדלות ראשון וגדלות שני. קטן במעי אמו לומד תורה ויודע הכל, וזה גדלות שני, ומיד כשנולד בא מלאך וסטרו על פיו ואז בעצם חוזר למצב של קטנות ראשון, כלומר אדם בכוח יש לו מוחין ועבודה שלנו הוא להפשיט את המוחין במשך חייו עלי אדמות, אדם בהתחלה לא יודע כלום ולומד לאכול ולשתות לחיך לדבר ללכת לעשות, ואחרי זה מתחיל להבין משהו ועם הגיל מבין יותר ויותר, עד גיל עשרים אדם לומד לאט להבין כל דבר איך שזה עובד, דהיינו הוא מתחיל מקטנות ראשון ועובר לגדלות ראשון שזה גיל עשרים לחייו.

בחור בגיל עשרים נמצא בגדלות ראשון הוא חושב שמבין כל דבר לעומק ויודע כל דבר, הכל מסתדר לו הכל הולך לו בדיוק כמו שהיה רוצה שזה יהיה. כלומר אדם לפני שנולד חייב לדעת הכל כי אם לא אין מציאות שיידע משהו אחרי זה, ורק מכוח שידע לפני זה הכל יש לו מציאות להפשיט את מה שידע ולקנות אותו בחזרה על ידי עבודה עצמית במשך עשרים שנים, אבל אם זה לא היה לפני זה לא היה מציאות לדעת משהו. דהיינו בהתחלה היה יש מאין כלומר לא היה כלום ונהיה משהו, ואחרי זה כשאדם בונה את עצמו מקטנות ראשון לגדלות ראשון זה הכל עבודה יש מיש, כלומר יש משהו ואתה רק מפשיט אותו הלכה למעשה להבין ולהשיג את זה.

אחרי זה יש לנו עבודה לבטל את היש ולחזור בחזרה לאין. כלומר לדעת שמה שאנחנו יודעים ומבינים זה לא אנחנו אלא הכל מאתו ית' שמו, וכדי להגיע להבנה זו חייבים להגיע למצב של אין ואז אפשר לדעת שמה שהשגנו עד עכשיו זה מהקב"ה, ובזה עושים עבודה של יש לאין. ולכן בגיל עשרים נכנס קטנות שני ואז פתאום הכל נהיה הפוך, שום דבר לא הולך כמו שהיינו רוצים שזה יהיה, אנחנו מתחתנים וצריכים להיכנע בבית וזה לא אנחנו, כלומר פתאום אדם מתחיל לראות שהוא מוגבל, עד גיל עשרים הוא בנה את עצמו מאוד יפה והגיע להשגות יפים ולא חשב לרגע שהוא מוגבל במשהו הוא חשב שיוודע הכל ומבין כל דבר איך שזה עובד, ופתאום מגלה שיש לו הגבלות בכל מיני דברים, שזה כאבים הסתר חושך ומעברים.

אבל הקב"ה לא שולח לנו את המצב הזה כדי לעצור ולא להמשיך הלאה, או להיכנס לייאוש ולעזוב את הכל, אלא בדיוק ההפוך להבין מזה שמה שהיה לנו עד עכשיו הוא לא שלנו אלא מאת הקב"ה, וברגע שאדם חי שזאת המטרה של הכאבים מיד הקב"ה יכול להביא לו גדלות שני שזה מצב שביין יותר דברים לעומק, אבל אדם שלא מוכן להיכנע לא יגיע אף פעם למצב של גדלות שני ויישאר בקטנות ויעזוב

מה שהיה לו, עד עשרים חשב שמבין כל דבר ופתאום צריך להסתדר עם שלום בית ולהביא פרנסה הביתה, וזה לא נותן לו מנוחה כי ברגע שאדם חשב שמבין כל דבר ופתאום רואה שלא מבין כלום החסר אונים לא נותן לו מנוחה, אבל דווקא עכשיו אדם יכול להגיע לגדלות שני.

עד יציאת מצרים היה רק עבודה של יש מיש, כי הקב"ה ברא את העולם שזה יש מאין ומאז המשיכו לעשות מיש עוד יש, אבל עבודה של יש להפוך לאין זה לא עשו כלל, רק יחידי סגולה כמו אברהם יצחק יעקב ומשה רבינו הם הצליחו לעשות מיש אין בחזרה, אבל בני ישראל לא הצליחו להגיע לכזה עבודה, ולכן כדי שיהא מציאות לעשות משהו היה הקב"ה חייב במכת בכורות להכניס מצב של גדלות שני כדי שיהיה מציאות אחרי זה להגיע לעבודה של יש להפוך לאין, כי במצרים פרעה מכר לך רק יש ואתה הייתי עם יש והוא יש עוד יותר חזק ממך ולכן לא הייתי יכול להגיע להקב"ה, עד אז הוא הכניס לנו שהוא הבכור והוא הראשית של כל דבר, ולכן דבר ראשון כדי להוציא אותם משם שיוכלו לעשות משהו היה חייב להיות מצב של גדלות שני בעת יציאת מצרים, ועכשיו יש לנו עבודה של ספירת העומר שזה להפוך כל יש לאין עד שמגיעים לשבועות שאז מקבלים בחזרה גדלות שני שהיה לנו ביציאת מצרים, אבל בלי גדלות שני ביציאת מצרים יתכן שהיינו יוצאים משם פיזית אבל היינו נשארם ביש מיש ולא היינו מגיעים לגדלות שני כלל.

אנחנו חייבים לעבור את השלבים הללו מגדלות שני וליפול לקטנות ראשון וכן הלאה, כי חייבים לעשות איזון בין היש לאין, כי החיות של האדם מגיע מאין ולכן לא משנה מה ומתי תמיד הוא ישאף לכיוון האין כי שם החיות שלו, ולכן להישאר ביש לא טוב כי לא יהיה לו מנוחה, ולהיות רק באין ג"כ לא טוב כי חייבים לעשות משהו, ולכן תמיד יהיה לנו מצב של יש ואין, במצרים פרעה שלט עלינו ולכן לא היה לנו שם מצב של אין ורק יש מיש, ואחרי שיצאנו משם יש לנו את היכולת לעבור מיש לאין, וזה עבודת האדם כל הזמן וכל החיים.

איתא באר"י הק' שכל שבוע משבע השבועות של ימי הספירה הסדר הוא כך, ביום ראשון ושני הוא גדלות א', וביום שלישי קטנות ב', וביום רביעי גדלות ב', וביום חמישי קטנות א', וביום שישי בונים את גדלות דאבא. מסביר עבודת ישראל שכל שבוע בונים את מערכת המוחין מחדש עד שבועות. ולכן ביום השלישי כשאמר להם לשוב לפני פי החירות והוא היה יום ב' לספירת העומר שבו נכנס גדלות ב', ואז היו בבחינה גדולה ודעה רחבה להאמין באמונה שלימה בדברי השי"ת ובמשה עבדו. ולכן

באמת אמרו אין לנו אלא דברי בן עמרם. אבל מה שאין כן ביום ראותם את המצריים הוא יום השישי לצאתם והוא יום ה' לספירה שבו נכנס קטנות ראשון ונתקטנו המוחין עד שנשארה האמונה להם בקטנות וירדו ממדריגת הביטחון, ולכן אז אמרו ניתנו ראש ונשובה מצרימה. עד שבא יום ז' של פסח ונכנס גדלות ב' אז שמעו אל משה והיתה יהודה לקדשו והים ראה וינוס.

בהתחלה יש לנו עבודה של יש מיש עד יום ה' שאז הקב"ה רוצה מאתנו להחזיר את היש ולדעת שזה מגיע מאין, ולכן חוזרים למצב של קטנות א' שזה דרגה הכי נמוכה, ואז באמת צעקו אל ד', אבל הקב"ה אמר מה תצעק אלי תפסיקו לחפש יש מיש אלא תעברו לאין ואז יהיה לכם הכל. וזהו וישע ד' ביום ההוא, כרגע אנחנו במצב של יש מיש, אבל לעתיד לבוא יהיה עבודה של יש להפוך לאין, ולכן וישע ד' ביום ההוא כלומר ברגע שהגיעו לעבודה של יש לאין אז קרה קריעת ים סוף. אבל לזה חייבים אמונה, ובלי אמונה אי מציאות לעמוד שם ולכן ויאמנו בד' ובמשה עבדו ואז יצאו ממצרים.

כתוב שנחש זה משיח. ונראה להסביר שנחש הכניס לנו חטא עץ הדעת שזה לא לחיות עם הקב"ה, ועבודה שלנו הוא להפוך את היש לאין, ואיך עושים זאת, אך ורק על ידי שאדם יודע שהוא בעצם נחש ואם הוא לא כרגע נחש זה הקב"ה שעוזר לו בזה אז הוא משיח. אותו דבר ליל הסדר תמיד יוצא באותו יום של תשעה באב, לומר לנו שבעצם אנחנו תשעה באב ואם אנחנו כרגע לא שם וכן שמחים ומאושרים זה הקב"ה שעוזר לנו בכל צעד ושעל.

ומה שדברנו לעיל שאדם בגיל עשרים פתאום נפגש עם המוגבלות שלו, אנחנו פוגשים זאת בשידוכים שמאוד קשה לאדם להיכנע למציאות שזאת יהיה השידוך שלו, וכן בפרנסה אדם מאוד מתקשה לפעמים כשרואה פתאום שהוא מוגבל בכל מיני דברים, אבל עבודה שלנו הוא לדעת שזה בא ללמד אותנו שמה שכן הולך לנו ומה שכן יש לנו זה הכל מאתנו ית' שמו. באותו מקום שכאילו הוא מקום פנוי בשבילך או תוהו ובוהו, אדם יכול לעשות שם חילול השם כלומר לא לחיות שם עם הקב"ה ואז משאיר את המקום הזה ריק מהקב"ה כביכול, או הפוך לקדש את המקום ולעשות קידוש השם, וזה על ידי שחי שם עם הקב"ה שמחיה ומהווה כל דבר. וזה עבודה שלנו בכל דבר.

צפרא דשבתא

שביעי של פסח

אומרים בהגדה: צא ולמד מה ביקש לבן הארמי שפרעה לא גזר אלא על הזכרים ולבן ביקש לעקור את הכל. לכאורה מה ההבדל בין פרעה ללבן, ומה ההבדל אם גוזרים רק על הזכרים או לעקור את הכל, תכלית שניהם היו שונאי ישראל ומה בדיוק ההבדל.

אלא מסביר **עבודת ישראל** פרעה אחז שיש הקב"ה בעולם מחיה ומהווה את הכל, אלא פרעה ישב על בני ישראל ואמר להם אין שאלות, אנשים רוצים לשאול ולהבין ושוב לשאול ולהבין, אבל פרעה אמר להם אין שאלות מי ששואל משהו הורגים אותו מיד, לפני המון שנים היו כאלו מדינות מי ששואל שאלה הורגים מיד, וכן היה פרעה אין שאלות, אבל דווקא על ידי השאלות אדם מגיע להבנה ושוב יש לו שאלה ושוב מבין וכן חוזר חלילה, זכר הכוונה אדם שחי עם הקב"ה הוא משפיע זאת כל הזמן על עוד מקומות בעולם ועל עוד מקומות, וזה דווקא על ידי שאלות ואז מגיע להבנה ושוב הופך להיות בחינת זכר, ושוב מבטל ואז הופך להיות בחינת נקבה וכן חוזר חלילה, פרעה רצה שבני ישראל יהיו רק נקבות רק לקבל בלי לתת כלום, וזה נקרא פרעה גזר על הזכרים העיקר שלא יהיה שאלות ואז לא יהיה מצב של זכר, אבל עבודת האדם הוא כן ללכת מזכר לנקבה כל הזמן.

אבל לבן כפר הכל הוא לא האמין בכלל שיש בורא ומנהיג לבירה, לבן אמר הקב"ה ברא את העולם ויצא לפנסיה וכבר לא צריכים אותו עכשיו, פרעה האמין שצריכים את הקב"ה רק לא רצה שבני ישראל יעשו עבודה על ידי שאלות ותשובות אלא רק להיות נקבות ולא זכרים, אבל לבן אמר שהיום הקב"ה כבר לא עושה כלום ונתן הכל להתנהל על ידי עבדיו ומשרתיו ולא על ידי הקב"ה בעצמו.

כי פרעה היה כל כפירתו וימאן שתתנפשט ההשפעה על ידי בני ישראל והאמין שהוא צריך לקבל ההשפעה מאלקא דאלקיא, רק שלא רצה לקבל על ידי עבודת ישראל את ד'. וז"ש כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, אבל כל הבת תחיון, שהבין שעל כל פנים צריך להיות בבחינת נוקבא לקבל השפעה. אבל לבן הגדיל הכפירה באומרו שמיום ברא אלוקים השמים והארץ וסידר המערכות הם הולכים בסדר המסודר ומעתה והלאה איננו צריך לקבל השפעה. דהיינו הגם שברא עולמו ברצונו מכל מקום אחר הבריאה טובב והולך על פי סדר המסודר ואינם צריכים לרצונו ואינם מתחדשים בכל רגע לרצונו וזה היה הפגם שלו. ואמר בלבו כי כרצון עצמו כן יעשה ואין מוחה.

עוד איתא שם: ועברתי בארץ מצרים אני ולא מלאך אני הוא ולא אחר. דהיינו שהראה הקב"ה להם כי כל כוחותם ומחשבותם ורצונם הוא רק ברצונו ית' ולכשירצה יעביר רוח טומאה מן הארץ. וזה אני הוא, פירוש אפילו כשבא בבחינת הוא ונסתר כבודו וקדושתו, אני הוא ולא אחר, פירוש שאין זה בחינת אחר ח"ו רק הכל חד כי ככבודו בגלוי כן הוא אפילו בשעת הסתר.

עוד איתא שם: וזהו שאמר וירד, אנוס על פי הדיבור, דהיינו כי גם רשעת הרשעים ורצונם להרע לישראל, אין להם כוח בעצמם ח"ו כי אם הכל ברצון הבורא ב"ה שברא עולמות כאלו כדי שיהיה הביטוי, דהיינו שברא כוח היצר הרע ולהעניש אשר ישמע לקולו וליתן שכר טוב למשבר כוח הרע ומברר ניצוצים הק' מהם. וזה מלמד שלא ירד להשתקע שם, שלא ברא ח"ו אותם בכדי שיעשו כרצונם ויהיו הניצוצין קדישין משתקעין בהם. אלא לגור שם, בדרך גירות עד שיתברר אל הקדושה.

אחד שאל את ר' אשר מה המנהגים שלנו על ימי הפסח, כידוע שבכל מקום יש חומרות ולכן רצה לברר מה החומרות שלנו. ענה ר' אשר לא לכעוס כל ימי הפסח. אחרי זה שאל ומה החומרה השנייה שעליו אנחנו מקפידים. ענה ר' אשר כשתגמור את הראשון אני יגיד לך את השני.

כתוב הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז. לכאורה איך אפשר לומר כאן שאנחנו בדיוק אותו דבר כמוהם, הלא בכל אופן אנחנו קצת שונה מהם יש לנו חלק אלוקי ממעל ואנו עם סגולה ומה הכוונה בזה.

אלא כתוב הרהורי עבירה קשה מעבירה, לכאורה איך זה יכול להיות הלא אחד שעושה עבירה הוא הכי גרוע שיכול להיות ואיך זה שהוא פחות ממי שחושב על עבירה. אלא התשובה הוא מי שעושה כרגע עבירה בפועל הלא מונח רק שם ולא

חושב על משהו אחר, לעומת זאת המחשבות של האדם רצים ואדם יכול לחשוב על עשרים דברים בפעם אחד, ולכן מי שנמצא כרגע בעבירה הוא הרבה פחות ממה שרק מהרהר על עבירה כי הוא מסוגל לעשות הרבה עבירות בפעם אחד. ולכן הגויים יכול להיות שהם עובדי ע"ז אבל מתמקדים רק בזה, לעומת זאת יהודי שלא מונח שם ורק חושב ע"ז יכול להיות במקום הרבה יותר נמוך ח"ו. ולכן צריכים מאוד להיזהר לא רק לא לעשות אלא אפילו לא לחשוב על עבירות כי זה יכול להיות הרבה יותר קשה.

פרשת שמיני

איתא בגמרא חגיגה. ששה דברים נאמרו בבני אדם, שלושה כמלאכי השרת שלושה כבהמה. שלושה כמלאכי השרת, יש להם דעת כמלאכי השרת, ומהלכין בקומה זקופה כמלאכי השרת, ומספרים בלשון הקודש כמלאכי השרת. שלושה כבהמה, אוכלין ושותין כבהמה, ופרין ורבין כבהמה, ומוציאין רעי כבהמה. כלומר הקב"ה ברא את האדם חלק הוא כמלאכי השרת וחלק הוא כבהמה. לכאורה צריכים אנו להבין למה באמת ברא הקב"ה אותנו בצורה כזאת של חצי חצי, ולמה לא נהיה לגמרי כמלאכי השרת או לגמרי כבהמה, ומה אנו מרוויחים בזה.

אלא הקב"ה רוצה מאתנו עבודה לדעת שכל דבר שיש לנו הוא מאת הקב"ה והוא נותן לנו את זה, אם היינו כמלאכי השרת אז לא היה לנו שום עבודה בזה והיה ברור לנו שיש בורא ומנהיג לבירה ולא היה לנו שום ספק בעניין, ולכן ברא הקב"ה אותנו עם חלק של בהמה שזה בעצם גורם לנו שלא כ"כ ברור לנו כמלאכים שכל דבר הוא מאת הקב"ה, כי החלק הנשמה מושך אותנו למעלה והחלק הגוף חלק הבהמה מושכת אותנו לכיוון מטה, ועבודה שלנו כעת הוא לברר ולדעת שכל מה שיש לנו הוא מאת הקב"ה, ואיך אדם מברר זאת, על ידי שיש לנו חלק בהמה וזה בעצם המציאות שלנו כי אנחנו בהמות ומזה אנחנו מגיעים להכרה כי אם אנחנו לא ככה וכן מתנהגים כמלאכים זה מתנה מאת הקב"ה וזה לא קשור אלינו כלל. כלומר החלק הבהמי מלמד אותנו שמה שיש לנו הוא לא שלנו אלא הכל מאת הקב"ה, אבל בלי זה אדם לא היה מגיע לכל זה והיה או חי באצילות או בייאוש.

בחטא עץ הדעת כתוב בתורה: ותפקחנה עיני שניהם וידעו כי עירמם הם. וישמעו את קול ד' אלוקים מתהלך בגן לרוח היום ויתחבא האדם ואשתו מפני ד' אלוקים בתוך עץ הגן. ויקרא ד' אלוקים אל האדם ויאמר לו איכה. ויאמר את קולך שמעתי בגן ואירא כי עירם אנכי ואחבא. ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה המן העץ אשר צויתך לבלתי אכל ממנו אכלת. ויאמר האדם האשה אשר נתתה עמדי הוא נתנה לי מן העץ ואכל.

לכאורה קשה מה קורה כאן, למה לפני זה הוא לא ידע שהוא ערום ורק אחרי זה נודע לו שהוא ערום והתחיל לחפש בגדים להתלבש מה שלא היה צורך בו לפני זה. וגם קשה מה היה לפני חטא עץ הדעת ומה קרה אחרי החטא. וגם לכאורה קשה שאדם מתחבא מהקב"ה מה הוא חשב האם יש מציאות ומצב להתחבאות מהקב"ה. וגם קשה הלשון אייכה, כמה אנשים כבר היו אז בעולם כולו שהקב"ה שואל אייכה, מה הכוונה בשאלה ומה מונח בזה. וגם מה מונח בזה שאדם התחיל לדבר על אשתו, וצריכים אנו להבין את הדין ודברים ומה שקרה כאן?

ונראה להסביר את כל הענין בהקדם מה שדברנו לעיל, אדם נולד חצי בהמה וחצי מלאך יש לו חלק טוב וחלק רע, אבל אדם לפני חטא עץ הדעת היה לו ברור לו החשבון בשביל מה יש לו חלק בהמה, שזה ללמדנו שמה שיש לנו כן החלק המלאך הוא לא שלנו אלא הכל מאת הקב"ה, כלומר הוא לא התבייש בחלק הבהמיות שיש לו, וידע לעשות את החשבון הנכון ולהגיע להקב"ה.

אבל אדם הראשון התחיל לשאוף לשלימות ולהגיע למצב להיות מלאך לגמרי ולכן התחיל להתבייש עם החלק שיש לו בהמיות, כלומר עבודת האדם הוא לחיות עם הקב"ה איך שהוא ברא אותו ולא לשאוף להגיע ולהיות משהו אחר, אבל אדם התחיל לשאוף לשלימות ולהיות משהו אחר, ולכן הלך ואכל מה שאסור לו לאכול ומאז קרה חטא עץ הדעת. ומזה אנו לומדים שהכל מתחיל עם אוכלים דברים שאסור לאכול, לאחרונה התחלתי לדבר על כשרות, שמעתי שיש כאלו שמתפשרים על כל מיני הכשרים שזה לא נורא, אבל כל אחד צריך לדעת בבירור איזה הוא הכשר הוא אוכל ורק את זה לאכול בכל מקום ולא לזלזל ח"ו בזה. הכל מתחיל אם אוכלים דברים לא כשרים.

ידוע שאחד מהצדיקים אמרו שלפעמים אנו רואים אנשים מוצלחים מאוד אבל לא מצליחים עם ילדים לגדל אותם על דרכי התורה ועבודה. הסיבה לכך הוא כי הוא עוסקים במשא ומתן ולא עושים כפי הלכה ולכן בעצם מביאים הביתה כסף לא כשר

ובזה קונים אוכל ולכן זה משפיע על הילדים הלאה שהם לא מתנהגים ולא הולכים בדרך התורה. ולכן צריכים מאוד להיזהר לא לגנוב ולא לעשות כל מיני שטויות ובצדק שזאת לא נקרא גניבה וכדומה, כי אחרי זה הילדים ח"ו לא גדלים בדרך התורה והיראה. וכמובן שצריכים להקפיד ולאכול כשרות מהודרת ולא לזלזל בזה בשום פנים ואופן.

כתוב בסוף הפרשה: כי אני המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלקים והייתם קדושים כי קדוש אני. פרש"י תנא דבי רבי ישמעאל אלמלא לא העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל שאין מטמאין בשרצים כשאר אומות דיים, ומעליותא היא לגבייהו, זהו לשון מעלה. לכאורה האם זה באמת מספיק ומה עם כל התורה כולה. אלא כנ"ל אנחנו עם סגולה אנחנו אחרת משאר אומות העולם, ולכן אם בני ישראל מקפידים לא לאכול שרצים זה כבר מספיק, כלומר הקב"ה לא מצפה מאתנו לעשות מי יודע מה, אפילו משהו קטן אבל זה בשבילו זה כבר מספיק, ומה אנו רואים העיקר הוא להקפיד על האוכל על כשרות ומזה לבד כבר יהיה לכם ילדים טובים על הדרך התורה והחסידות.

נחזור להנ"ל. אדם הראשון אחרי שאכל מעץ הדעת נהיה לו בלבול בין טוב לרע ומאז התחיל פתאום להתבייש עם החלק הבהמה שלו, כלומר גם לפני זה היה טוב ורע רק אדם לא התבייש עם זה וידע לעשות את החשבון הנכון, אבל אחרי החטא אז אדם הראשון התחיל להתבייש עם זה ולא ידע לעשות את החשבון הנכון ולמנף את זה, ובמקום שהחלק הבהמה ימנף אותו זה הוריד אותו לעוד יותר למטה. וזה הכוונה כי עירם אנכי, הכוונה אינו שפתאום התחיל לחפש להלביש בגדים, אלא הכוונה שהתחיל להתבייש עם זה ולא ידע לעשות חשבון נכון ולמנף את זה.

אחרי הקב"ה התחיל ללכת בגן ויתחבא, הכוונה אינו שהתחבא כפשוטו אלא התחיל להתבייש עם זה שהוא בהמה. גם היום יש אנשים שמתביישים שהם בהמות ומתחיל להשקיע בעצמם בכל מיני דרכים העיקר להיות נראות טובה בעיני כולם, מתחילים להשקיע בבגדים ולא מסתפק בפשוט אלא חייב להיות הכי טוב ושלא יהיה אף אחד בבית הכנסת עם אותו דוגמא כמו שלו, ודואגים שיהיה להם ריח טוב מעצמם, ומסדרים את הפיאות עם כל מיני דברים, וכדומה העיקר שיהיה נראות טובה בעיני כולם, כלומר הוא מתבייש עם החלק הבהמי שלו הוא מנסה עם כל הכוח לכסות את זה שכולם יחשבו שהוא דומה למלאך ולא בהמה. עיקר עבודת האדם שידע שהוא מצד עצמו בהמה ואם הוא כן מלאך לדעת שזה לא הוא אלא מאת הקב"ה.

אז שאל הקב"ה אייכה. הכוונה אינו איפה אתה במציאות, כי כמה אנשים כבר היו אז בעולם, אלא הכוונה הוא איפה אתה בפנימיות, מה קרה לך עכשיו בחטא עץ הדעת, כלומר מקודם אפילו שהיה לך חלק בהמה הייתי יודע לעשות את החשבון נכון ולא להתבייש עם זה רק למנף את זה להקב"ה, ומה קרה עכשיו שאתה כ"כ מתבייש עם החלק הבהמה ואתה מתחבא ומנסה לכסות את זה כמה שיותר. וע"ז אמר לו הקב"ה מי אמר לך שאתה עירם, כלומר מי גילה לך בכלל שיש בעיה בחלק הזה ולאור זאת זה מוריד אותך מעבודת השם ית', כנראה שאכלתי ממה שאמרתני לך לא לאכול, ולכן היות שחיפשתי שלימות התחלת להתבייש עם זה ואתה לא מוצא את עצמך בעולם.

אבל אדם הראשון היה יכול עכשיו להודות על מה שעשה ולומר חטאתי ויותר אני לא יעשה זאת, וכמו שאמר הרה"ק מזידיטשוב ז"ע שאם אדם הראשון היה עונה אכלתי היה גומר הרבה יותר טוב את העסק. אבל היות שלא הודה על מה שעשה אנחנו צריכים לתקן עד עצם היום הזה את חטא עץ הדעת. אבל אדם הראשון אמר שאשתו נתנה לו לאכול, כלומר במקום ההודות התחיל להאשים את כל העולם כולו כולם אשמים העיקר שהוא לא. כלומר הוא כ"כ התבייש עם זה שלא ידע מה לעשות ואז התחיל להאשים את כולם.

ונראה להסביר את הענין עוד יותר הלכה למעשה. הקב"ה שולח לנו כל הזמן דברים שמפריעים לנו, ויש לנו שתי אפשרויות מה לעשות, או להיכנס לכעס ולייאוש ולא לשמוע את הקב"ה ואז זה יפריע לנו יותר וזה לא יפסיק ואז אדם עלול להגיע לעשות דברים לא טובים, או לשמוע שזה מאת הקב"ה וזה מגיע לתת לנו כוח להגיע להכרה שמה שכן הולך שזה לא שלנו אלא מאת הקב"ה, כלומר כל פעם שיש לנו הגבלה בדברים זה בא ללמד אותנו שמה שאנחנו לא מוגבלים שזה מאת הקב"ה וזה לא אנחנו, דהיינו פתאום אדם מגלה שהוא בעצם בהמה אבל זה בא ללמד אותנו שכל מה שיש לנו הוא מהקב"ה, וכן כל הפרעה או הגבלה שיש לנו הוא אותו דבר.

לפעמים יש לנו בבית ילדים שאנחנו מסתדרים איתם וילדים שלא כ"כ מסתדרים איתם, אבל דווקא האלו שמפריעים לנו בא ללמד אותנו שאלו שלא מפריעים הם לא עבודה והחינוך שלי אלא הכל מאת הקב"ה, אבל אדם שלא עושה את החשבון הנ"ל אז הוא מסוגל גם לזרוק ילדים מהבית על זה שמה מפריעים לו. היה יותר קשה לאדם הראשון את החשיפה לעצמו שהוא בהמה הרבה יותר קשה מזה שהיה צריך לצאת

מהבית בלי מכנסיים כלל. כי לצאת בלי מכנסיים זאת משהו חיצוני וטכני, אבל פתאום להיות חשוף שאתה בהמה זאת שאלה על כל הפנימיות שלי, אבל דווקא משם אדם בונה את עצמו ולהיות יותר מחובר להקב"ה מלפני זה.

